

UŽÍVÁME SI JE PO SVÉM

Vánoce jsou nejen svátky klidu a lásky, jsou i odrazem našich životů, vztahů a mnohdy i kompromisů. Ve skutečnosti není důležité, zda na špici vánočního stromku září hvězda zlatá nebo stříbrná a jestli do vánočky patří rozinky. Jsou o tom, s kým je trávíme a jaké příběhy se k nim vážou.

TEXT: KATEŘINA OSIČKOVÁ

MICHELA KAŇOKOVÁ,
psychoterapeutka

*„Štedrý den mají
naše děti dvakrát.“*



Míša je autorkou podcastu Mezi rolemi, který se věnuje psychologickému povídání nejen o vztazích.

Vánoční svátky mám ráda, ale nijak zvlášť je neprožívám. Nepotřebuju mít výzdobu, cukroví, naklizeno.

Těším se hlavně na delší volno a na to, že budeme všichni spolu. S exmanželem se shodujeme na tom, že nechceme, aby děti vnímaly Vánoce jen přes dárky. Máme dohodu, že si sdělujeme, jaké dárky dostanou a jejich maximální počet je pět. Já s dětmi mám pak vlastní tradice, které milujeme – na Mikulášce pečeme perníčky, děti chystají tzv. krabici od bot s hračkami pro jiné děti, vozíme deky, granule a další věci do psího útulku a dcera se sborem zpívá v domově důchodců. Na Štedrý den ráno nazdobíme stromeček a jdeme se projít na trhy, kde si koupíme dobroty, zavítáme i na hřbitov. Snažím se dětem ukázat, že Vánoce neznamenají umytá okna,

vyleštěný porcelán nebo stres spojený s pečením a vařením. Chtěla bych, aby pochopily, že si ten čas mají hlavně užít ve společnosti blízkých lidí, a klidně si mohou objednat jídlo z restaurace. Strídavá péče znamená, že děti slaví Vánoce dvakrát – jeden rok jsou přes Vánoce od 22. do 27. prosince s jedním rodičem, s tím druhým potom tráví čas od 28. prosince do 2. ledna, následující rok si to s exmanželem prohodíme. Mohou se tak naladit na atmosféru v jednom domově, užít si Ježíška, návštěvy prarodičů a lidí, které mají rádi, a pak přejít do druhého domova, kde opět v klidu nasají tamní atmosféru. Díky tomu všechno prožijí bez stresu. Důležité pro nás je, že i když

jsou děti na Štedrý den u druhého rodiče, vždycky si ráno zavoláme přes video a stejně tak i večer po rozbalení dárků. Naštěstí s exmanželem dobře vycházíme, vzájemně si také popřejeme, takže děti vidí, jak spolu komunikujeme. První rok, kdy to bylo nové, to bylo asi nejhorší, ale je jen na vás, jak se k situaci postavíte: jestli zaujmete roli oběti a jen to „přežijete“, nebo si to užijete. Loni, když jsem na Štedrý den neměla děti, jsme s partnerem odletěli do Dominikánské republiky. Děti pak ocenily moje vyprávění a nemusely řešit, jestli se jsem se bez nich necítila smutná. Doufám, že se mi tak daří ukazovat jim, že nejen o Vánocích je dobré respektovat sebe i ostatní.

NIKOL POUZAR,
redaktorka

*„Nebýt chvíli součástí vánočního
šílenství je skvělý pocit.“*

Ve Švýcarsku, kde žijeme s manželem a dvěma dcerami, jsou Vánoce spíš o přátelských a rodinných posezeních a není neobvyklé, že 24. prosince potkáte lidi, jak ráno vyrážejí do práce. Tradiční vánoční jídlo tu neexistuje, často se dělá fondue, raclette, oblíbená rodinná jídla a liší se to i kanton od kantonu. Cukroví Švýcaři mají, ale spíš větší, tvrdší – člověk vychovaný na českém, poctivém a vymazleném cukroví si zvyká těžko. Já miluju teplo a moře, ale to, že takové destinace o Vánocích volíme, neznamená, že bychom se chtěli Vánoc vzdát. Jen se chceme trochu ohřát a utéct od prosincového shonu. Možná to souvisí s tím, že žijeme tak trochu vykořenění a odtažení od rodin. Do Česka jezdíme na dovolenou v létě, v zimě se nám nechce vysedávat po obývacích všech příbuzných. Poprvé jsme o Vánocích odjeli s manželem na Kubu, tehdy na svatební cestu. Byla jsem těhotná a říkali jsme si, že to pravé kouzlo Vánoc přijde, až budeme mít děti. Jenže nepřišlo. Ve Švýcarsku začínají vánoční trhy už koncem listopadu, a my je máme moc rádi, ale už v polovině prosince jsme toho všeho přesyceni. A nevádí nám na týden opustit stromeček, který u nás nechybí, a cukroví si odvézt na Lanzarote. Týden v relativním teple, plný výletů, koupání a nevaření, je vždycky skvělá volba. Poslední roky jsme trávili na Kanárských ostrovech a dát si na Štedrý den krevety nebo pizzu, neřešit, jestli seženeme kapra, nebo jestli bude dětem chutnat hrachová polévka, je osvobozující. Možná si představíte davy lidí v Santa čepicích, co si na pláži přejí „Merry Christmas“, ale není to pravidlem. Výzdoba a betlémy to ano, hlavně na Kanárech. Je trochu zvláštní koukat na ozdobený stromeček, když svítí slunce, ale upřímně – je to skvělý pocit nebýt na chvíli součástí vánočního šílenství. Vánoce jsme si pak vždy oslavili po svém – někdy na Štěpána, jindy prvního ledna. Všude bylo zavřeno, a když jsem sháněla vajíčka do salátu, skončila jsem na benzínce. Mám ale pocit, že právě to člověka naučí brát všechno s větším nadhledem. Dokonale zabalené dárky, večere přesně v pět nebo pětichodové vánoční menu lepší Vánoce nedělají... Alespoň v naší rodině ne.

První Vánoce jsme s manželem strávili na Kubě.



O sváteční výzdobu nepřijdou děti ani na Tenerife.



V rodině Adély je o svátcích živo a veselo. Stačí, aby se spojily dvě rozdílné kultury.

ADÉLA HANSEN, PR konzultantka

„U nás doma se míchají americké a české tradice.“

Vánoce vnímáme hlavně jako čas pro rodinná setkání. Některé naše děti studují a žijí v Holandsku a vánoční svátky jsou u nás o tom, že jsme spolu a hodně a dobře se najíme. A dochází k promíchání amerických a českých tradic, ať už vánočních zvyků, hostiny nebo cukroví, protože můj muž je z USA. Pro Američany je nejdůležitější den Vánoc 25. prosinec, což se dá velmi dobře skloubit s českými tradicemi. 24. prosince tak máme český Štědrý den, já připravuji hrachovou polévku, dělám bramborový salát a smažím kapra a lososa. Když se manžel zmínil v Americe svým prarodičům a rodičům, že my Češi připravujeme pro vánoční hostinu kapra, vůbec nechápali – pro ně je to „garbage fish“ plná kostí. 25. prosince pak máme hostinu dle amerických tradic, kdy vše

připravuje manžel a já do toho absolutně nezasahuji, je to program v podstatě na celý den. V Americe není striktně určeno, jaké jídlo podávat: někdo volí krůtu, někdo pečenou šunku. Pokud máte devítikilovou krůtu měsíc předtím na Děkuvzdání, tak už na ni o Vánocích nemáte chuť. V České republice je naštěstí docela snadné krůtu sehnat a věřte mi, že i tak velká se vám vejde do standardní trouby. Co se týče dalších tradic, tak již na začátku prosince narážíme na první střet: zatímco v Americe si klidně ozdobí stromek již na Děkuvzdání, v Česku většinou postavíme stromek v obýváku až na Štědrý den nebo těsně před ním. Já se vždy snažím manžela co nejdéle držet, ale nejpozději týden před svátky přijdu z práce a stromek je ozdoben. A ještě jsou pod ním již zabalené dárky. To, kdy

si budeme dávat dárky, jsme ze začátku hodně řešili. Manžel chtěl zachovat ranní rozdávání v pyžamech 25. prosince, ale to jsme s mými dětmi odmítli. Navrhla jsem, že česká část rodiny si rozbalí dárky 24. prosince a americká část 25. prosince... A jen jsem dodala: „Uvidíme, jak to vysvětlíš svému synovi...“. A dostala jsem poměrně jasnou odpověď – dárky se rozbalují na Štědrý den. Ráno si rozbalujeme maličkosti z punčochy, což bývají často vtipné věci a každý se na to těší. Překvapilo mě, že v Americe se nekupují až tak drahé dárky a často bývá jen jeden, i pro děti. Myslela jsem, že jejich komerční Vánoce vás donutí utrácet. Obecně manžela překvapuje, jak moc jsou Vánoce u nás spojeny s náboženskými tradicemi. A naše cukroví? To je prý malé a nebarevné.

MIRKA HOMOLOVÁ, interní auditorka

„České Vánoce jsou pro mě ty nejkrásnější.“

Patřím k milovnicím tradičních Vánoc. Jsou pro mě nejkrásnější částí roku. Když se řekne Vánoce, hned si vybavím teplo domova, vůni cukroví a blikající světýlka na stromku. Je to období, kdy zpomalíme, zapomeneme na každodenní starosti a prostě si užíváme, že jsme spolu. Nesmí u nás chybět stromeček, koledy, kapr s bramborovým salátem, ani večerní pohádky. Už s příchodem adventu se u nás doma vše rozzáří a 1. prosince přichází náš vánoční skřítek, který nám zpřijemňuje předvánoční čas. Každý den dětem připraví malé překvapení, a tím udržuje kouzelnou atmosféru až do Štědrého dne. Součástí našeho adventu jsou i vánoční trhy, na které s dětmi každý rok vyrazíme. Milujeme jejich vůni, světýlka, punč a drobnosti, které k Vánocům prostě patří. Doma pak pokračujeme v pečení cukroví, to tradičně děláme společně u mé sestry. Děti pomáhají vykrajovat, ochutnávat a celý víkend je plný smíchu, hudby a kuchyní se line vůně vanilky. S dětmi také chodíme na výlov rybníka a den před Štědrým dnem si tam kupujeme čerstvou rybu, která pak nesmí chybět na sváteční večeři. Je to pro nás nádherný zvyk, který dává Vánocům ten pravý český nádech. Na Štědrý den se do příprav zapojuje celá rodina. Mamka vaří rybí polévku, já hrachovou, sestra připravuje salát, a nakonec se všichni sejdeme u nás doma, kde se ještě smaží řízky. Večer usedáme ke stolu, rozsvítíme svíčky a vychutnáváme si chvíle klidu. Po večeři přichází Ježíšek, rozbalujeme dárky, zpíváme koledy a necháváme doznít kouzlo dne. Nejvíc miluju ty rozzářené dětské oči, když objevují dárky pod stromečkem. A když se večer vše ztiší, s manželem ještě vyrážíme na půlnoční mši, což je pro nás oba krásná tečka za celým Štědrým dnem, chvíle vděčnosti a ticha. Ráno na Boží hod jdeme do kostela, kde se při mši tradičně setkáváme s babičkou, dědou a tetou. Po návratu se schází celá rodina a společně prožíváme okamžiky plné pohody a vděčnosti.

FOTO: SOUKROMÉ ARCHIVY (7)



Mirka s rodinou a blízkými si užívá Vánoce se vším, co k nim patří.

